

Ese odata in septemana:	
Dumineca's.	
Pretiulu de prenumeratiune:	
pre anu intregu	6 fl. v. a.
" diumatate de anu	3 fl. v. a.
" patrariu de anu	1 fl. 50 cr.
Pentru Romani'a si strainitate:	
pre anu intregu	9 fl. v. a.
" diumatate de anu	4 fl. 50 cr.

LUMINA.

Foia bisericesca, scolastica, literaria si economica.

Organu officiale alu eparchiei romane gr. or. aradane.

PARTIE OFICIALE.

Nr. 811.
195 secol.

Tuturor pt. inspectori si invetitatori in districtu Consistoriului din Aradu.

La secretariatulu consistorialu sunt depuse spre vendare exemplararie din opurile de Ioanu Popescu, si anume:

1. „Cartea anteia de lectura“ costa unu exemplariu legatu 25 cr. v. a.

2. A „dou'a carte de lectura“ costa unu exemplariu legatu 80 cr. v. a.

Rabatulu de 20 %, autorulu ilu menesce fondului de pensiune alu invetitatorilor romani din dieces'a Aradului.

Acstea carti sunt, ce Consistoriulu le-a recomandat inca prin circulariulu din $\frac{13}{25}$ Februarie a. c. Nr. $\frac{29}{92}$ scolar.

Aradu, din siedint'a consistoriala a senatului de scole tienuta in $\frac{8}{20}$. Maiu, 1875.

Ioanu Metianu, m. p.
Episcopulu Aradului.

PARTIE NEOFICIALE.

Sinodulu eparchiei Aradului.

Siedint'a IV.

s'a tienutu la $\frac{22}{4}$ Aprilie 1875. Presiedint'a ordinaria. Notariu: Constantinu Gurbanu.

Nr. 45. Deschidiendu-se siedint'a la 9 ore demaneti'a, protocolele siedintelor a II. si a III. se cetescu si

Se autentica.

Nr. 46. Presidiulu comunica o telegrama dela Preasanti'a Sa Eppulu Caransebesiului, prin carea se notifica sinodului, ca delegatiunea sinodului eparchiale din Caransebesiu in caus'a fondurilor comune va pleca la Temisi'r'a in 4 Maiu st. n.

Se ie spre scire si acomodare.

Nr. 47. Presidiulu presenta o hartie a epitropiei provisorie pentru administrarea fondurilor comune, prin carea spre procederea ulterioara se notifica reposarea membrului acelei epitropie Paulu Fizesianu, intemplata la 13 Martiu a. c. st. v.

Se da comissiunei epitropesci.

Nr. 48. Totu presidiulu presinta scrisoarea lui Georgiu Dogariu de datulu 21 Aprilie a. c. prin care densulu se roga a i se primi abdicarea de asesoru consistorialu, de membru alu epitropiei provisorie a fondurilor comune si de controloru la acea epitropie.

Se tramite la comissiunea epitropesca.

Nr. 49. Se presinta preliminariulu epitropiei provisorie pe anulu curinte spre aprobare.

Se da comissiunei financiare.

Corespondintele si banii de prenumeratinne se se adreseze de a dreptulu: Redactiunei „Lumina“ in Aradu, cancelari'a episcopescă.

Pentru publicatiunile de trei ori, ce contineu cam 150 de cuvinte (spatiu de 20 sire garmond) tac'sa o 3 fl.; pana la 220 de cuvinte 4 fl. era mai sus 5 fl., intielegendu-se intr' aceste sume si timbrul. — Pretiulu publicatiunilor se se anticipe.

Nr. 50. Se presinta harti'a Epitropiei provisorie, prin carea este rugat sinodulu a indruma consistoriulu aradanu ca banii incurzi in tassulu III. preparandialu se ii administredie acelei epitropie.

Se da comissiunei epitropesci.

Nr. 51. Deputatulu Iosifu Belesiu petitioneaza, pentru a se escontenta in privint'a diurnelor si speselor de caletoria restante pentru participarea la sinodulu electorale din anulu 1873.

Se tramite la comissiunea bugetarie.

Nr. 52. Deputatulu Vincentiu Babesiu presinta unu exemplariu, definitivmente statoritu de ambele case legiuitorie ale patriei si supuse Maiestatii Sale spre sanctionare, din proiectulu de lege pentru pensiuni si provisiuni pe sem'a invetitatorilor si vedovelor si orfanilor invetitoresci, fora diferintia de confesiune; atrage atentia sinodului asupra acestei fiestre legi, fiindu-ca aceea in §. 31. alineatulu ultimu dispune, ca in casu daca careva confesiune ar dorii a fi scutita cu institutele sale de supunerea la fondulu pensionale de statu, superiorele autorii reg. de culte si instructiune; tiene deci propunetoriulu de supremul timpu, candu sinodele trebuie sa se ocupe de esaminarea acelei legi si se-si formeze dora in contilegerea cu cele latte sinode modulu de procedere in acesta causa; spre scopulu acesta propunetoriulu recomenda si

Sinodulu primește transpunerea amintitului proiectu de lege la comissiunea scolare, intregindu-se acest'a pentru desbaterea acestui obiectu inca cu trei membri, anume cu Dnii Iosifu Belesiu, Vincentiu Babesiu, si Dimitriu Bonciu, pe langa insarcinarea ca catu mai curendu se-si aduca votulu in sinodul spre a se potea face eventual minte contilegerea necesare si cu celealte sinode epar chiali.

Nr. 53. La ordinea dilei se pune reportulu comissiunei organizatore asupra raporteleru consistorielor plenarie din Aradu si Oradea-mare, carea prin referintele ei Iosifu Popoviciu, mai antaiu la reportulu consistoriului aradanu si anume la punctulu I ca in decursulu anului 1874 a tienutu siese siedintie plenarie in cari a perfractat si decisu 104 obiecte, propune a se luă la cunoștința, ceea ce

Se primește

Nr. 54. Impregiurarea atinsa in reportu ca Escententi'a Sa Dlu Archiepiscopu si Metropolitu Procopiu Ivacicovicu la 31 Iuliu 1874, s'a alesu si la 6 Augustu s'a intarit de Metropolitu si Patriarchu serbescu, in urmarea careia Santeni'a Sa renunciindu la demnitatea de Metropolitu alu Romanilor, consistoriulu Metropolitanu, atatul pentru deplinirea postului mai naltu bisericescu, catu si pentru tienerea congresului ordinariu, a provocatu consistoriulu diecesanu a face cele necesarie pentru alegerea de deputati congresuali pe periodulu de 3 ani $187\frac{1}{5}$, $187\frac{2}{5}$, $187\frac{3}{5}$, ceea ce s'a si efectuitu in tota cercurile electorale, era protocoalele despre alegeri dimpreuna cu alaturatele s'au tramsu maritului congresu nationalu, la propunerea comissiunei, —

Se ie la cunoștința.

Nr. 55. Cu privire la reportarea consistoriului despre activitatea delegatiunei congresuale romane in caus'a comunelor mestecate, anume Monostoru, St. Georgiu din Suburbilu Fabricu Temisi'r'a si Mahala, apoi Becichereculu micu, Felnacu, S.

Nicolaul mare, Serafola, Cianadulu magiaru, St. Andreiu si Chinesu, in cari n'a succesi impaciunea, si Checi'a ron Pecic'a rom. Nadlacu, Tornea si Cianadulu serbescu, unde impaciunea s'a aprobatu, in fine ca pentru comun'a Parti'a protopresbiterulu Temisiorei s'a incredintatu cu constatarea numerului confesionalilor nostri.

La propunerea comisiiunei

Sinodulu acest'a activitate o ie la cunoescinta, era in catu pentru constatarea numerului romanilor gr. or. din Parti'a consistoriulu se indruma a urgea aceste date.

Nr. 56. Reportarea despre dispunerea facuta in privint'a alegerei de protopresbiteru la Buteni in loculu fericitului Andreiu Machi, la propunerea comisiiunei

Se ie la cunoescinta.

Nr. 57. Propunerea comisiiunei a se luá la cunoescinta dispuștiunile facute in privint'a alegierilor de deputati sinocali in loculu reposatilor Andreiu Machi din cerculu Butenilor si Ioanu Suciu in cerculu Giul'a

Se primește.

Nr. 58. Cu privire la punctul 5 din reportu, ca consistoriulu conformu conclusului sinodale din 1874 Nr. 68, actele referitore la infinitarea unui consistoriu in Temisiorei le a inaintat la congresulu nationalu in Sibiu, la propunerea comisiiunei

Se ie la cunoescinta.

Nr. 59. Reportarea ca pentru inlesnirea frequentatiunei la institutulu nostru teologicu s'a stersu didactrulu, la propunerea comisiiunei

Se ie la cunoescinta.

Nr. 60. La punctul 7 alu reportului in care se notifica ca consistoriulu in comuniune cu comun'a bisericësca aradana a intreprinsu a edificá pe intravilanulu de langa biserica catedrala infinitarea institutului pedagogicu, era actele referitore la infinitarea institutului le recomenda spre aprobare, comisiiunea opiniunea a nu a se aduce inca in caus'a acest'a decisu meritiorialu, ci se se astepte mai antau pertractarea intrebarei asupra organizarei institutului pedagogico-teologicu.

In legatura cu acest'a, deputatulu Georgiu Pop'a face urmatori'a propunere: „Veneratulu Sinodu diecesanu binevoiescă a decide: Considerandu ca parochiele au se se clasifice in trei clase:

I. Impartirea institutului teologic-pedagogicu in 6 cursuri dupa schem'a alaturata aci sub /. asia ca se se cuprinda:

1. O pedagogia de trei cursuri
2. O teologia de trei cursuri pentru parochiele de clas'a III, se dicem teologia primara.

3. O teologia de trei cursuri pentru parochiele de clas'a II si III, se dicem teologia secundara. In locu de 9 sunt 6 cursuri, pentru-ca, cum aréta schem'a ce cuprinde si planul studiilor si impartirea loru, cursulu alu III pedagogicu e comunu cu celu I alu teologiei primarie; er cursulu alu II si III din teologia primaria e comunu cu celu 1 si 2 din teologia secundare.

II. Primirea in institutulu, rectius la cursurile teologice, se fia asia: 1) in teologi'a secundaria au se fie primiti tineri cu 8 clase gimnasiali si cu testimoniu de maturitate, toti recurinti apti; 2.) in teologi'a primara se primescu tineri cari au celu putienu calificatiunea elevilor cari au absolvatu döue cursuri pedagogice, dar nici candu in acestu cursu se nu se primésca unu numérul mai mare de teologi decat este numerulu parochielor vacante de clas'a III. Spre acestu scopu: a) la fiecare sinodu ordinariu se se arete dela consistoriul si se se constate dela sinodu numerulu parochielor vacante de clas'a III. b) conformu numerului constatat, in Iuniu se se deschida concursu pentru primirea loru atati tineri in teologi'a primara; c) primirea se fia in 20 Augustu st. n. alu fiecarui anu. Consistoriulu sub presedinti'a archiereului si cu concursulu profesorilor au se aleaga dintre recurinti cari se vor presentá si in persona atati insi catu e numerulu vacantelor parochii de clas'a III, plus cati va in proportiune III. La alegerele de parochi: 1) pentru parochiele de clas'a I nu potu intra in candidatiune decat acel individu, cari au 8 clase cu maturitate, teologi'a secundara; cei cu studiu academicu voru ave preferintia; 2) pentru parochiele de clas'a II potu recurge toti elevii teologiei secundarie; 3) pentru parochiele de clas'a III voru poté intra in candidatiune si in alegere

elevii din teologi'a primara atunci, candu nu se voru prezenta recurinti de calificatiune superioara.

IV. Cu esecutarea acestor a se insarcina consistoriulu Aradului.

Sinodulu intrég'a causa o tramite la comisiiunea scolară carea dimpreuna cu comisiiunea epitropesca studiindu-o despre ea se opiniuneze inca sub decursulu acestei sesiuni sinodale.

Nr. 61. Cu privire la acea dispusetiune a consistoriului, ca in lips'a de fonduri pentru ajutorarea recurintilor nepotintiosi, de o camdata a ajutoratu numai pre invetiatorulu din Salciu'a Parteniu Gasparu, la propunerea comisiiunei

Se ie la cunoescinta.

Ilustritatea Sa Domnulu Episcopu presiedinte indepartandu-se din siedintia, scaunul presidialu lu-occupa Precurvios'a Sa Domnulu Vicariu-Archimandritu Andreiu Papp.

Nr. 62. Cu privire la preingrigirea consistoriului, ca in locu de a esecutá conclusulu sinodale de sub nr. 42/1874 redicandu langa edificiulu cancelarialu din curtea resedintei episcopesci trei despartieminte pentru referentii si secretariulu consistoriale, a astfel mai consultu a incercá cumperarea intravilanului cu supra edificatelor din nemidiloci'a vecinetea a resedintei episcopesci

Comisiiunea in prevederea speselor recerende la edificarea unei noue resedintie pe intravilanulu de langa catedrala, nu recomanda, si

Sinodulu, punendu-se caus'a la desbatere, nu incuiintieza pasii consistoriului facuti pentru cumperarea altui intravilanu.

Nr. 63. Punctul 10 din reportu prin carele se notifica ca pentru profesur'a II vacanta dela institutulu teologicu s'a publicat concursu si au si intratu recurse, insa alegerea in consistoriu s'a amenat din caus'a vacantei scaunului episcopescu, la

Se ie spre scire.

Nr. 64. Reportarea despre accludarea actelor dela alegerea de Episcopu diecesanu in loculu Inaltu Preasantiei Sale Mironu Romanulu, alesulu de Archiepiscopu si Metropolitu la Sibiu, la propunerea comisiiunei

Se ie spre scire.

Nr. 65. Cu privire la reportulu ca alegere la congresulu nationalu, cerculu IX Birchisului si XIV alu B. Comlosiului, din caus'a unoru abusuri nemicindu-se in acele cercuri s'au ordinat alegere noua din partea congresului ceea ce s'a si efectuitu, la propunerea comisiiunei

Se ie la cunoescinta.

Nr. 66. Cu privire la reportarea, ca consistoriulu pentru desele schimbari facute in diecesa nu a fostu inca in stare a luá measurele necesari pentru impedecarea concubinatelor conformu conclusului sinodului Nr. 137, la propunerea comisiiunei

Se ie la cunoescinta.

Nr. 67. La reportulu consistoriului, ca fóia oficiala „Lumin'a" din venitulu ei nepotindu-se sustine, consuma o insemnata suma din fondulu diecesanu, deci propune incetarea ei de o cam data pana ce impregiurările de astazi cu timpulu voru deveni mai favorabili, comisiiunea propune si

Sinodulu cu majoritate de voturi decide a suspende edarea „Luminei" dela inceputulu sem. II a. c.

Fiindu timpulu inaintat siedinti'a se suspende, continua ei anuntandu-se pe 6 ore d. m.

Deschidiendu-se siedinti'a la 5 ore se continua referad'a comisiiunei organisatore asupra reportului cosistoriale plenariu aradanu.

Nr. 68. Relativu la impregiurarea, ca consistoriulu pentru desele schimbari ale archiereilor diecesani nu au fostu in stare a convoca comisiiunea anchetarie pentru facerea unui elaboratul procedura in cause disciplinari si matrimoniali, deci propune a se sustine si mai departe conclusulu pentru esecutare, la propunerea comisiiunei

Se ie la cunoescinta.

Nr. 69. Referitor la aceea reportare a consistoriului că pentru timpul neacomodat în anii infertili ce s'au succesu unul după altul a fost preste potintia esmiterea comisiunilor la facia locului, cari conformu conclusului de sub Nr. 67 ar trebui să se contielegă cu singuraticele comune bisericesci despre organizarea parochielor și regularea prestatiunilor preotiesci, insa și pana ce impregiurările nefavoritice se vor stramută că să se poată esmitre comisiuni organisatorice, consistoriul din indemnul regularei stălelor preotiesci a gata o norma stolară, pre carea o recomanda spre apreciare și aprobată, comisiunea propune și

Sinodulu ié spre scire reportul despre comisiuni, încât pentru normă stolară insă decide astfel, ca deputații sinodali din clerus inca sub decursul sesiunii actuali sinodali, coadunându-se în conferinția se facă unu proiectu de normă stolară, facendu deschilinire între stălele ce li competu pentru funcțiunile nedispensabile și între cari numai din diferite considerari se sevirsiesc după vointă credintiosilor.

Nr. 70. Propunerea consistoriului că, de ora ce scaunul episcopal din $\frac{15}{27}$. Dec. 1874 pana la $\frac{20}{2}$ Apriliu Maiu a. c. a fostu in vacanția, venitele intercalare ce vor se încurga in tipu de conveniune si sidocie episcopală să se administredie pe partea fondului instructu diecesanu, după ce se voru refuți anticipatiile din fondul generalu, la propunerea comisiunii

Se primesce.

Nr. 71. Cu privire la reportarea despre decisul sinodului archidiocesanu in privința eternisarei numelui Arhiepiscopului si metropolitului defunctu Andreiu, prin tineretă parastaseloru anuali si redicarea unui monumentu, comisiunea propune si

Sinodulu recomenda consistoriului a priveghia că parastasele pentru Marele Arhieru să se tiene in întreaga diecesă in totu anulu, era încât pentru redicarea monumentului la timpul seu se dechiara gata a sursa.

Nr. 72. Cu privire la punctul 19 a reportului prin care se notifica regularea trebilor familiare si a averilor private a Présantiei Sale Dlui Episcopu Ioanu Metianu, si mai alesu că luandu sub desbatere partea materiale, s'au aflatu tōte documentele de corespondiente concluderii sinodului electorale din $\frac{8}{15}$ Fauru a. c. p. 8. — la propunerea comisiunii

Se ié spre scire.

Nr. 73. La fine, consistoriul plenariu aradanu notifica substernește reporturilor ale singuraticelor senate consistoriale, cele ce

S'au împărtită comisiunilor speciale.

Nr. 74. Urmandu la desbatere referată consistoriului asupră reportului consistoriului plenariu din Oradea-mare si anume: la punctul 1, prin carele se notifica că în urmă alegerei si promovării Présantiei Sale Dlui Ioanu Metianu de Episcopu diecesanu, scaunul presidiale dela acestu consistoriu a devenit in vacanța, la propunerea comisiunii

Sinodulu decide ca implearea scaunului presidialu la consistoriul din Oradea-mare la cea mai deaproape siedinta să se pună la ordinea dilei.

Nr. 75. Cu referința la activitatea consistoriului pe anul 1874, in care a produs 685 numeri de esibite, că causele preste totu sunt in curențu si deci restantia nu este, că s'au tienutu 8 siedintie plenare, 9 bisericesci, 8 scolastice si 5 epitropesci, la propunerea comisiunii

Se ié spre scire, era impregiurarea că consistoriul nu are cause restante se ié cu placere la cunoștința.

Nr. 76. Cu privire la reportul că, in decursul anului la Lunca, Beliu, Beinsiu, si Pomezeu nu s'au potutu tiené sinode protopresbiteral din cauza, că membri nu s'au infacisatu in numeru indestulitoriu de-si in intilesulu concluderii sinodului nr. $\frac{47}{874}$ atarorū membri indiferinti li s'ă esprimatu reprobare din partea consistoriului, comisiunea propune și

Sinodulu decide că in locul membrilor dela sinodele protopresbiterali nepasatori cari nu se presinta la o siedinta anuale, fora de a se scusat, să se facă alegere nouă.

Nr. 77. Relativ la acea parte a reportului, că conformu concluderii sinodale de sub nr. $\frac{50}{874}$ consistoriul să se îngrijește esmiterea comisiunilor cari în fie-care comună să se pună in contielegere cu singuraticele sinode parochiali in privința regularei parochielor si a dotatiunei preotiesci, cari comisiuni pretutindenea si-au inceputu activitatea, ba in multe locuri s'a si terminat, comisiunea propune și

Sinodulu ié spre scire lucrările comisiunilor si indrumă consistoriul a intetă terminarea tuturor a pentru a le potea substerne la cea mai deaproape sesiune a congr. naționalu.

Nr. 78. In privința notificarei cuprinse in reportu că postul vacantă de protopresbiteru in Beinsiu s'a implinitu prin alegera si hirotonirea paroch. din DS. Foreu Vasiliu Popu, comisiunea propune a se luă la cunoștința acăstă alegere, deoarece insa după planula de arondarea a protopresbiterelor unu cercu protopresbiteralu, anume alu Pomezeului, s'ar desfintă, alegerea in vacantul protopresbiteratu alu Beliului se nu se facă pana după ce congresulu va aproba proiectul de arondare.

Ioanu Bică propune, ca alegerea de protopresbiteru in Beliu să se facă fară amenare, din cauza că prolungirea predeparte a alegerei nu vine la socotă credintiosilor din acele parti.

Deputatulu Vincentiu Babesiu face urmatoreea propunere: Consistoriul să se indrume a incercă ca cu consensulu reprezentantilor protopresbiteratului Beliu si a parochiei Ucurisiu să se permute protopopulu de Pomezeu la protopopiatulu Beliului, pentru de a face posibile execuțarea deja statorita a arondarii resp. reducerii numerului protopresbiterelor. — In casu de n'ar succede contielegerea, implinirea scaunului protopresbiteralu din Beliu se remana suspinsa pana la decisulu definitiv alu congresului.

Propunerile punendu-se la votare, sinodulu primesce propunerea lui Vincentiu Babesiu, éra partea aceea din reportu ce privesce deplinirea protopresbiteratului din Beinsiu se ié spre scire.

Nr. 79. Reportandu consistoriul că prin reposarea lui I. Fassie unu locu de asesoru la senatul scolaru a devenit in vacanția, comisiunea propune ca alegerea să se facă in cea mai deaproape siedintă.

Propunerea comisiunii se primesce.

Nr. 80. Cu privire la punctul alu 7 din reportu, prin care se notifica că în anulu decursu s'a celebrat in tōte bisericele parastasu pentru fericitulu mare Arhieru Andreiu, la propunerea comisiunii

Se ié pre cunoștinția.

Nr. 81. La urma consistoriulu, in privința localității sale:

a) reportează că cauza vecchia carea formăză avereia propria a diecesei, parte pentru că e indepartata intr'unu suburbii, parte pentru că e umedă si intr'unu locu nesanatosu, a esarendat-o cu 300 fl. si asia a procurat alta localitate pentru care se solvesc 600 fl. deci spre acăstă cere incuviintarea sinodului, cu atătu mai vertosu că consistoriul in decursulu anului a facutu parsimonie de 1610 fl. 50 cr. din bugetulu seu;

b) propune ca din motivele de sub a) si pentru că cauza propria a consistoriului resp. a diecesei pretinde multe reparări să se vindă si in loculu ei să se cumpere altă mai acomodată, pe spesele eparchiei, comisiunea opiniunea sa

Sinodulu decide a incuviintă esarendarea casei si mutarea localității consistoriului in alta casa luata in arenda, avendu arendă de 600 fl. a se solvi din sumă 1610 fl. 50 cr. carea a rezultat insasi parsimonia consistoriului; eră încât pentru propunerea de a se vinde cauza consistoriale esarendata si a cumpără altă, sinodulu decide a se tienă cauza in suspinsu pana la alte impregiurari.

Nr. 82. Urmăza la ordinea dilei reportulu comisiunii petitionarie, care prin referințele ei Ioanu Groză cu privire la rugarea preotului din Cheliu Iosif Ursu si a veduvei preotese totu de acolo Nasta Gornicu pentru de fi scutiti dela solvirea restantelor si respective a competitiei curinte in sidocișta episcopală si in birulu protopresbiteralu, opiniunea a se predă consistoriului pentru deciderea competitente.

Se primesce.

Nr. 83. Cu referintia la rogarea comitevului parochialu din Pecic'a pentru a dispune ca consistoriulu se pertracteze jalb'a sa asupra preotului Terentiu Dimitrescu pe tru unele pretinse abusuri, comissiunea propune

Si sinodulu decide a se insarcina consistoriulu a supera catus de curundu caus'a acest'a in sfer'a activitatei sale.

Nr. 84. Cu privire la rogarea lui Iosifu Radnentiu parochu in Bucovetiu si a altoru 17 preoti subscrisi in acea rugare, ca sesiunile parochielor reduse se deee spre folosirea preotului din aceeasi comuna, si se nu se traga din ele folosu pe sem'a fondului eparchiale, comissiunea propune a se predá comissiunei organisatorie.

Sinodulu primesce propunerea comissiunei.

Fiindu timpulu inaintatu siedinti'a se redica la 9 ore sér'a. Acestu protocolu s'a cetitu si s'a autenticat in siedinti'a din 24 Aprile 1875.

Presedinte

Ioanu Metianu, m. p. Constantinu Gurbanu m. p.
Episcopu. notariu.

VARIETATI.

Inaltu Preasantitulu Parinte **Nifonu**, Arhiepiscopulu si Metropolitulu de Bucuresci, si Primate alu Romaniei, luni in 5 Maiu a. c. a incetatu din vietia! Inaltu Preasant'i'a Sa s'a naseutu in Bucuresci la anulu 1797. Intratu in monastirea Cerneica la anulu 1809, la 1827 s'a orenduitu economu alu episcopiei de Râmniciu, ér de acolo, inaltiandu-se la trépt'a de Archimandritu, a trecutu in calitate de egumenu alu monastirei Cozi'a. In anulu 1841 s'a numitu vicariu alu metropoliei Ungro-Vlahiei, si totu in acela-si anu a fostu redicatu la trépt'a de Arhieru cu titlulu Sevastis. In anulu 1848 s'a numitu ocârmitoriu alu episcopiei Râmniciu. In anulu 1849 a fostu orenduitu ocârmitoriu alu santei metropolii de Bucuresci, ér in anulu 1850, a fostu alesu si intaritu metropolitu alu Ungro-Vlahiei. Ceremonia funebra s'a facutu mercuri 7 Maiu in biserica metropoliei, asistandu la inmormantare Domnitorulu Carolu I, Dnii ministri, clerulu inaltu si tote autoritatatile. Aflam ca Preasantitulu Archiepiscopu si Metropolitu Nifonu a lasatu prin testamentulu seu o suma de preste **un'a sută mii napoleoni** (preste 900,000 fl. v. a.) la banc'a de Odessa, ca din procentele acestui capitalu se se intretinea in Bucuresci unu semi-nariu. *Fia-i tierin'a usiora si memori'a eterna!*

() Parintele protopresbiteru **Constantinu Gurbanu**, nou alezulu protopresbiteru alu Buteniloru, in siedinti'a consistoriului plenariu din 15 Maiu a. c. s'a intaritu in functiunea de protopresbiteru alu Buteniloru. Gratulam tractulu Buteni pentru acest'a noua acquisitiune pe terenulu bisericescu si nationalu!

(*Plugu cu vapore in Moldov'a.*) In toamna anului 1874 s'a adusu in Moldov'a o masina, care va face epoca in cronologia agriculturii romane. Este plugulu cu aburu, sistemulu anglesului James Howard, pe care Dlu Dimitrie Anghelu, proprietariu in Iassi, l'a comendat la Belford in ver'a aceliasi anu. James Howard are doue modele de pluguri cu aburu, unul mai mare si altul mai micu. Modelul celu mare este automotoriu si costa aproape 5000 galbini, arandu in 10 ore de lucru 5--6 falci pamant. Modelul micu costa, fora locomobila, 860 galb. si ara in 10 ore de lucru $3\frac{1}{2}$ -- $4\frac{1}{2}$ falci pamant, cu o locomobila de 10 cai putere, de ori ce sistemu. Dlu Holbanu, ingineriu agricolu in Iassi, studiandu ambele modele, a constatat, ca modelul micu este mai corespunditoriu trebuintelor agriculturii romane. Avantajulu modelului micu stă intr'acea, ca cultivatorii cari posedu locomobile pentru batutulu grâului, nu mai au trebuinta se improviseze unu nou capitalu de 800 galb. si se cumpere o alta machina de aburu, ci intrebuintea, in timpulu candu nu batu grâu seu papusioiu, machin'a loru la aratul. Dimitrie Anghelu a implantat pentru prim'a ora in pamantul

Moldovei, la mosia sa Cornesci, acesta admirabila masina, pe la inceputulu lui Novembre 1874, ér in 6 Maiu a. c. a inaugarat cu solenitate introducerea plugului cu aburu in Moldov'a, dandu unu banchetu splendidu ospetiloru, la care s'a ridicatu mai multe toaste pentru prosperitatea agriculturii romane, pentru Dlu Anghelu etc. Cu sistemulu Howard se poate semaná grapa si prasi prin ajutoriulu aburelui.

Medicinae & Chirurgiae
Dr. Elia Ioanovicu
Magister Obstetriciae,

aduce la cunoscinta onoratului publicu in Pecica precum si vecinete, ca s'a asiediatu aici ca medicu practicu. Ordinéa in domiciliulu seu — Pecic'a romana, cas'a lui Agrima — demaneti'a de la 7 -- 8 ore, dupa mediadi de la 2 -- 3 ore. Ca se poate si celu saracu la casu de necesitate recurá pentru ausiliu medicalu, prin acest'a declarezu ca voiosu voiu da pauperiloru mana de ajutoriu, fora a pretinde dela respectivii pentru ostene'l'a mea vr'o remuneratiune.

Concursu

1

Pentru indeplinirea parochielor vacante din protopresbiteratulu Oradii-mari, si anume: 1. Pentru Darvasu. Emolumintele sunt: 1 sessia de pamant (40 de jugere) 10 jugere pasiune seu arenda 50 fl; 20 de cubule de bucate, $\frac{1}{2}$ de grâu, $\frac{1}{2}$ ordiu, stólele indatinate dela 70 de familii. Cortelul liberu cu tote aparatele, bine provediutu. Terminulu alegerei se desige pe $\frac{2}{14}$ Iuniu a. c. adeca a dou'a di dupa Rusaliu.

2. Pentru Gyepiu. Emolumintele sunt: 20 de jugere da pamant aratoriu, 4 jugere de cosaleu, 20 de cubule de grâu, stólele indatinate dela 150 de familii, cortelul liberu, tote bine gata, o gradina buna de lucerna. Terminulu alegerei se desige pe $\frac{5}{17}$ Iuniu a. c. adeca joi dupa Rusaliu.

3. Pentru M. Lazuri, si filial'a Calea-mare. Emolumintele sunt: 12 lantiuri de pamant aretoriu, si 4 holde cosaleu, birulu dela amendoue comunele, 36 de cubule, $\frac{1}{2}$ grâu $\frac{1}{2}$ cucurudiu, stólele indatinate dela 200 de numere, quartiru liberu cu lacuita in M. Lazuri. Terminulu de alegere se desige in M. Lazuri pe $\frac{8}{20}$ Iuniu a. c. aqeca Duminec'a 1 dupa Rusaliu (Duminec'a tuturor Santiloru).

Doritorii de a recurge, la un'a dintre acestea trei parochii, au a se infatiosá intru un'a din Dumineci seu serbatori ce vor se urmedie, spre a-si areta desteritatea sa in cantarile bisericesci, respective in slujbele preotiesci.

Avendu fiesce-care recurrentu, recursulu bine adonatu, cu tote recerutele documinte in intielesulu statutului organicu comitetului purochialu intitulatu alu transpune la subscrisulu protopresbiteru alu Oradii-mari Simeonu Bica, pana in diu'a inainte de alegere.

Datu in Oradea-mare $\frac{14}{26}$ Maiu 1875.

Comitetulu parochialu.

In contielege cu mine **Simeonu Bica**. Protopres. Oradii-mari

Concursu

2

Pentru statiunea invenitorésca din comun'a Somoschiesiu, — protopopiatulu Chisineului, inspecturatulu Siepresiului, — cu terminu pana la 21 Maiu st. v.

Emolumintele suntu:

- 1.) 105 fl. v. in bani gata,
- 2.) 18 cubule de bucate $\frac{1}{2}$ grâu $\frac{1}{2}$ cucuruzu,
- 3.) $\frac{1}{2}$ sesiune de pamant estravilanu,
- 4.) 12 stangeni de lemn, din care ea se incaldí si scol'a,
- 5.) quartiru liberu si gradina de legumi.

Recentii au a-si substerne recursele loru, provediute cu testimoniu, ca a absolvatu cursurile preparandiale si au depusu esamenulu de qualificatiune invenitorésca, subsemnatului inspectoriu scolariu in Siepreusiu (Seprös).

Comitetulu parochialu.

In contielege cu mine **Mihaiu Sturza**, insp. cerc. de scole.